

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD., v právnej veci navrhovateľky: **E. R.**, bytom R., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa - ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Sd/2/2010-41 zo dňa 20.4.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1Sd/2/2010-41 zo dňa 20.4.2010 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne č. X. zo dňa 1.10.2009 **z r u š u j e** a vec jej **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. X. zo dňa 1.10.2009, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) v spojení s ďalšími úpravami zvýšila navrhovateľke invalidný dôchodok na 188,10 € mesačne od 1.1.2009.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie a žiadala ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na nové konanie. Uviedla, že s bolesťami pravého ramena bola hospitalizovaná už v septembri 2004 a jej zdravotný stav sa stále zhoršuje, vyšetrením dňa 13.7.2005 boli zistené známky osteoartritídy pravého ramenného zhybu, od 2.5.2008 do 1.5.2009 a znovu od 5.11.2009 bola práceneschopná. Namietala výšku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovenú na 55%, pretože sama sa kvôli bolesti nedokáže o seba postarať, vykonávať základné činnosti a nie to ešte pracovať. Namietala vyjadrenia posudkovej lekárky, že s ňou nebol pre jej správanie možný kontakt. Doložila stanovisko z MUDr. V., ortopéda, z 25.3.2010, podľa ktorého lekár zvažoval aj operáciu náhradou umelého ramenného kĺbu, ktorá však nebola ďalšími odborníkmi MUDr. K. a MUDr. J. nebola odporúčaná pre existenciu rizika reinfekcie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny s odôvodnením, že posudkoví lekári sociálneho poistenia po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľky a za jej osobnej účasti vyhotovili logické a jednoznačné posudky, z ktorých vychádzal vo svojom rozhodnutí aj krajský súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne

(§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu treba zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vrátiť jej vec na ďalšie konanie. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 17. mája 2011 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, navrhovateľka bola uznaná za invalidnú dňom 7.2.2006 na základe vlastnej žiadosti, posudkom vyhotoveným dňa 21.2.2006, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pri rozhodujúcom zdravotnom postihnutí Sudeckovej nekróze pravého ramena pri lézii axilárneho nervu vpravo (podľa kap. XV, oddiel B, položka 2b prílohy č. 4 zákona).

Na základe žiadosti navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný posudkovými lekármi. Odporkyňa zmenila percentuálnu mieru poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľky posudkom zo dňa 22.1.2009, podľa ktorého je rozhodujúcim zdravotným postihnutím iná sekundárna osteoporóza (kap. XV, odd. B, pol. 2b prílohy č. 4 zákona) odôvodňujúca 45%-nú mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť; iné zdravotné postihnutie - poruchy krčných medzistavcových platničiek – navyšuje percentuálnu mieru o 10%, teda na celkových 55%.

Zdravotný stav navrhovateľky bol znovu posúdený posudkovými lekármi odporkyne dňa 4.9.2009 (keď odporkyňa realizovala rozsudok krajského súdu č. k. 1Sd/12/2009-23 zo dňa 7.4.2009), s totožnými závermi o 55%-nej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

V tomto konaní preskúmaným rozhodnutím zo dňa 1.10.2009 odporkyňa zvýšila invalidný dôchodok navrhovateľky z dôvodu zmeny v percentuálnej miere poklesu od 13.5.2008, ako aj z dôvodu zákonných zmien tak, že suma invalidného dôchodku navrhovateľky činí od 1.1.2009 sumu 188,10 € mesačne.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný dňa 5.1.2010 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – ústredia, so sídlom v Prešove, ktorý na základe stanovenia zhodných diagnóz dospel k rovnakému záveru o invalidite navrhovateľky pri 55%-nej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľka spolu s odvolaním predložila aj správu z ortopedickej ambulancie zo dňa 25.3.2010, z ktorej vyplýva záver, že navrhovateľka trpí **pokročilou omartrózou III. st. s afunkčnou rotárovou manžetou**, pričom navrhovateľka vie vykonať prednú flexiu do 40st., abdukciu do 30st., extrarotácia je nulková, intrarotácia do 20st., pri konštatovaní, že ide o pomerne závažný nález, takmer znehybnenie ramenného kĺbu s tým, že navrhovateľka si aj v kľudovej polohe musí držať pravú končatinu druhou rukou a nosí ju v závese. Podľa nálezu nemožno očakávať zlepšenie stavu, jediným riešením by bola implantácia totálnej reverznej náhrady pravého ramenného kĺbu, no ďalší odborníci v oblasti ortopédie operáciu pre vysoké riziko reinfekcie neodporúčali. Podľa MRI vyšetrení u navrhovateľky ide o **omartrózu so známkami chondromalácie a osteochondritídy, atrofiu a degeneratívne zmeny šliach rotárovej manžety, zúženie akromiohumerálnej vzdialenosti pod 7mm, čo svedčí aj pre kompletnú afunkciu svalov rotárovej manžety**. Podľa záveru lekára je navrhovateľka odkázaná na sústavnú liečbu farmakami proti bolesti, **pri takmer nulovej možnosti funkčnej záťaže pravej hornej končatiny**, teda je odkázaná na pomoc inej osoby a **nie je schopná samostatnej starostlivosti**.

Vzhľadom na to, že zistenia ortopéda uvedené v náleze zo dňa 25.3.2010 (údaje o hybnosti ramena a rotárovej manžete, prítomnosť omartrózy III. stupňa) nasvedčujúce zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky sú odlišné ako tie, z ktorých vychádzal posudkový lekár v posudku zo dňa 5.1.2010 (ortopedické vyšetrenie z 10.9.2009) a tiež závery o pracovnej schopnosti navrhovateľky

(podľa posudkového lekára môže pracovať v jej odbore - administratíva) nekorešpondujú s názorom odborníka v novej lekárskej správe (nulová možnosť funkčnej záťaže končatiny), pričom aj odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že navrhovateľka je praváčka a pri nemožnosti používať pravú ruku nie je zrejme možné vykonávať prácu v jej odbore – administratíva, je potrebné, aby uvedené rozpory boli odstránené v novom konaní.

Konanie a rozhodovanie o opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu odporkyne v dávkových veciach sociálneho poistenia je totiž konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa V. časti OSP a nie je pokračovaním administratívneho konania. Preto nie je úlohou prvostupňového súdu dopĺňať vecnú či právnu argumentáciu rozhodnutia odporkyne, ani dopĺňať dokazovanie na skutočnosti, ktorých zistenie je podmienkou zistenia skutočného stavu v administratívnom konaní pred vydaním rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené nebolo dôvodné rozhodnutie krajského súdu zrušiť a vrátiť vec na nové posúdenie súdu, ale odvolací súd dospel k záveru, že je dôvodné prvostupňové súdne rozhodnutie zmeniť tak, že sa rozhodnutie odporkyne zrušuje a vec sa jej vracia na nové konanie (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250j ods. 2, písm. c/ OSP).

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250r OSP) a jej úlohou bude presne a úplne zistiť skutočný stav veci (§ 195 ods. 1 zákona) a to aj s prihliadnutím na novú lekársku správu svedčiacu o zhoršovaní zdravotného stavu navrhovateľky a posúdiť a odôvodniť, či tento stav nemožno zaradiť pod inú položku prílohy č. 4 zákona.

Podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP vzniklo úspešnej navrhovateľke právo na náhradu trov konania, no vzhľadom na to, že navrhovateľka si náhradu trov konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 OSP) resp. tieto ani v zákonnej lehote nevyčíslila, súd jej náhradu trov konania v zmysle § 151 ods. 2 nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. mája 2011

**JUDr. Igor Belko , v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová